

Klockor

Vid branden 1941 smälte båda kyrkklockorna ned, men tidigt efter branden skänkte församlingsbor nya klockor. Bröderna Alfred Johansson och Karl Johansson och hans hustru Hilda, Stommen skänkte en klocka som vägde 742 kg. På klockan kan man läsa följande text:

I KLOCKANS LJUD EN RÖST FRÅN GUD
MÅ HANS FÖRSAMLING HÖRA
EN RÖST: VÄND OM TILL JESUS, KOM:
HAN VILL DIG SALIG GÖRA
HANS ORD HANS NAMN
HANS TEMPELFAMN
DIG LJUVLIG VILA BJUDER
PÅ JESUS TRO ÄR SABBATSRO
SÅ TÄNK NÄR KLOCKAN LJUDER

Den mindre klockan, på 400 kg, är skänkt av poststationsföreståndare Wilhelm Magnusson med familj. Klockan har följande inskription:
*"Till minne av Linnea Magnusson som älskad maka och moder
26.3.1878 †2.9.1937" samt vers 1 av sv.ps. 377: Närmare Gud till dig".

Båda är gjutna av K.G. Bergholtz och C:o i Stockholm.

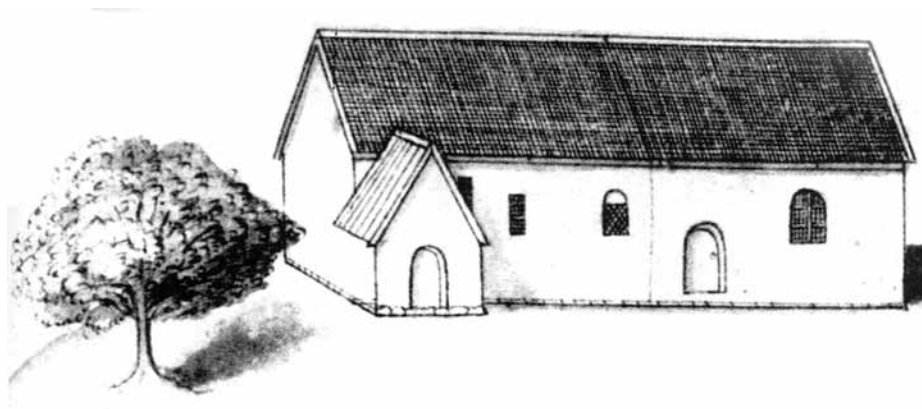

Vänersnäs kyrka

Välkommen till Vänersnäs kyrka!

Här följer en kort orientering om kyrkans historia:

Vänersnäs kyrkas äldsta delar härstammar från tidig medeltid. Den ursprungliga kyrkan var troligen uppförd av sandsten med koret lägre och smalare än långhuset och ingång på södra sidan. Kyrkans utseende i äldre tider är känt först genom fornforskare Johan Peringskiölds teckning från slutet av 1600-talet.

Den ödestigra natten mellan 17-18 februari 1941:

Det var mitt under brinnande världskrig, det var en av 40-talets kalla hårda vintar. Det var ont om koks och man eldade kyrkans kamin med ek och björkved. Redan under lördagen började kyrkvaktare Karl Wilhelm Olsson eldningen i kyrkan, så den skulle hinna bli varm till söndagens gudstjänst. På söndageftermiddag samlades man än en gång i kyrkan, denna gång för att ha begravning efter ladugårdsskötare Gustav Wetterberg. Säkerligen hade kaminen eldats hårt denna helg.

Mörkret sänkte sig över bygden och klockan var efter midnatt när lantbrukaren Gunnar Karlsson/Wallertin kom cyklande mot hemmet. Han såg ett rött sken på himlen, som han först trodde var ett naturfenomen. Till sin förfäran såg han att det istället var församlingens kyrka som stod i ljusan låga. Wallertin skyndar sig allt vad han kan för att väcka upp folk i närliggande gårdar. Hos kyrkvärden Erik Johansson är telefonväxeln belägen och därifrån larmas Vänersborgs brandkår, som är på plats en halvtimme senare.

Trots att kyrkan brann kraftigt kunde många av kyrkans gamla, värdefulla skat-

Ljustakar

Flera värdefulla ljustakar räddades vid branden. Bland dessa märks särskilt två av malm från 1500- eller 1600-talet,

två av tenn med skaft i form av knippespelare från 1600-talet

två höga av mässing skänkta av fröken G. De Frese på Stommen

och två femarmade kandelabrar av mässing, en gåva av fru Anna Beurling, Margareteberg, år 1913.

Sakristian

Altarmålningen i sakristian är även den gjord av konstnärinnan Saga Walli. Motivet är Kristus på Förklaringens berg omstrålad av ljuset men med korset i skyarnas bakgrund.

I samband med att den återuppbyggda kyrkan inreddes 1942 - inreddes också ett bårhus i kyrkstallsbyggnaden.

Idag ligger församlingshemmet på tomten där dessa kyrkstallar fanns.

Över altaret i detta bårhus fanns en altartavla, även den målad av Saga Walli. Det är den uppståndne Frälsaren och det trösterika löftet:

"Den som tror på mig, han skall leva, om han än dör."

Numera hänger altartavlan på norrväggen inne i kyrkan.

ter räddas inte minst tack vare en hjältemodig insats av bl.a. kyrkoherde Martin Carlsson.

Vattenbrist och hård blåst bidrog dock till att kyrkan inte gick att rädda. Tak och tornspira rasade in och endast svärtde gråstensmurar reste sig i den kalla februarinatten.

Redan den 20 februari samlades kyrkorådet. I protokollet kan man läsa:

"överlämnade ordföranden i rådets närvaro till kassaförvaltaren en summa om kronor: 94.792:30, utgörande bekommit brandförsäkringsbelopp från försäkringsbolaget Svea".

Detta var det man hade att tillgå för att bygga upp sin kyrka igen och den 18 maj beslöt kyrkofullmäktige enhälligt att kyrkan med det snaraste skulle återuppbyggas. *"Om möjligt skulle så ordnas att arbetslösa från församlingen bereddes arbete vid bygget".*

Arkitekt Axel Forsén, Göteborg fick uppdraget att rita och projektera kyrkbygget mot en summa av 6 500 kronor. Det lägsta anbudet på byggnadsarbetet hade byggmästare A.J. Eriksson, Arvika (40 500 kronor). Sven Eriksson & Co, Grästorp anlätades till elarbeten, Ludvig Larsson, Stenungssund till värmeinstallationen, K.J.R. Johansson, Skövde till målningen samt Grythytte skifferverk för skifferläggningen.

Den 13 september 1942 invigs den nya kyrkan av biskop Gustaf Ljunggren.

Altaruppsatsen

Altaruppsatsen är ett verk av konstärinnan Saga Walli i Göteborg, utförd 1942. Tavlan utgöres av tre oljemålningar. Enligt konstnärinnan själv är mittbilden tänkt i Juda land på Golgatakullen och med Jesu samtida kring korset. Till vänster om korset står Johannes och Maria (uttryck för de stilla kristna, som tro och förtrösta) medan gruppen till höger är ett uttryck för människan som våndas inför korset. Det är två människor som följt Jesus och trott på honom, men som nu ser honom korsfäst.

De två sidobilderna är hämtade från bygdens eget landskap med Vänern och Hunneberg. Den vänstra föreställer dels en ung lantarbetare med hustru, som är sinnebilden för hemmet och livet i dess fullhet, dels de två åldrarna som stå Frälsaren särskilt nära: den unga konfirmanden och den gamla kvinnan, vars liv snart är slut. Den högra sidobilden visar den gamle mannen som läser för barnen. Bakom honom en ensam fiskare, mannen i sin gärning.

Ramverket kring målningarna består av en slingrande bladranka i relief och ett gallerverk av änglar och druvklasar ritade av arkitekt Axel Forsén. Altartavlans sockel har i relief bilder av aposteln Paulus med svärdet, Kristus i Getsemane och Petrus med nyckeln.

Sniderier och förgyllning har utförts av Erling Valldeby (konstnär-skulptör) och K J Johansson (hantverkare).

Ljuskonor

Kyrkan har sex ljuskronor av mässing. Tre av dem är räddade vid branden. Den större av dessa har 16 pipor i två kransar och är en krona av "gammalt mode" som församlingen köpte 1688 av häradsfogde Jöran Unge.

Ljuskronan med 12 pipor är en gåva av överjägmästare Georg Zelow, som ägde Frugården i början av 1700-talet.

Timglas

I den gamla kyrkan fanns ett timglas från 1775. Detta blev obrukbart och sockenstämman bestämde sig för att köpa ett nytt. Detta behövdes inte då det "undgicks genom löjtnantens välborne Dalcronas på Rudet hederliga löfte att skänka kyrkan ett vackert timglas." Detta räddades vid branden och finns idag på predikstolen.

Dopänglar och dopträd

Den Första Advent 2012 infördes en ny sed i Vänersnäs församling. Barn som döps får en liten dopängel. Församlingens dopbarnsänglar hängs upp i dopträdet. Senare inbjuds till en dopfest, där var och en får ta hem sin ängel.

Dopträdet är tillverkat i smide av Per Granström, Vänersborg. Änglarna har Dagcentret i Vargöns kyrka tillverkat.

Ljushållare

När kyrkan renoverats 2011 tillverkade Per Granström, Vänersborg en ljushållare i smide som skänktes av Västra Tunhems kyrkliga samfällighet.

Predikstolen

Predikstolen har skulpturer, som föreställer Jesus och de fyra evangelisterna med sina attribut: Matteus med ängeln, Markus med lejonet, Lukas med oxen och Johannes med örnen. De är ritade av konstnär Gunnar Erik Ström, Göteborg och skulpterade av bildhuggare E. Valldeby, Partille.

När kyrkorådet såg skisserna första gången hade de några invändningar:

"Frälsarens ansikte verkar väl kvinnligt, dessutom borde ansiktet återspegla mer liv och uttryckfullhet. Lukas borde fått något annorlunda skägg och Johannes lite mer manligt drag".

Över predikstolen finns ett ljudtak, som har fyra sidor med avhuggna hörn. Taket är dekorerat med en snidad och förgylld rosenranka samt en målad akanusård i barockstil.

På krönet av ljudtaket står ett förgyllt kors med klot och på undersidan hänger en förgylld duva skänkt av Astrid Dahlgren Vänersborg.

Läktare med läktarbarriär

Läktarbarriären har också målningar av konstärinnan Saga Walli. I mitten ses en medaljong med texten: *"Allt vad liv och anda har, skynda dig och redo var, lova Herren Jehova, prisa Gud: Halleluja!*

Sv. ps 11: v. 4.

Två basunänglar finns på sidorna om texten. De övriga målningarna föreställer konung David, som spelar harpa och som bakgrund Sions tempel, nästa lejon och lamm i fredlig samvaro (det kommande fredsriket) och till sist fiskarna i havet.

På södra sidan finns tre målningar: Psalmdikaren Johan Olof Wallin, hjortar som nått vattenbäcken och en bild av "fåglarna under himmelen och liljorna på marken".

Läktaren vilar på en kraftig, väl synlig bjälke med två pelare. Målningarna gjordes i samband med återuppbyggnaden och Kyrkliga Sykretsen stod för kostnaden.

Orgeln

När kyrkan återuppbyggdes efter branden 1942 installerades en orgel av orgelbyggare Nordfors & Co från Lidköping. Den hade 16 stämmor, fördelade på två manualer och pedal och försedd med elektrisk fläkt.

Vid den senaste renoveringen år 2011 installerades en digital orgel.

Dopfunten

Den gamla dopfunten blev svårt skadad vid branden.

Stenhuggare J. Gustavsson i Gössäter fick i uppdrag att reparera den för en kostnad av 150 - 200 kronor. Det är en sandstensdopfunten, förmodligen från medeltiden. Ovanpå dopfunten ligger idag ett fat av alpaka skänkt av Vänersnäs kyrkliga syförening 1911.